

Pametno korištenje »domaće« pameti

Lidia Černi

Znanost je, barem deklarativno, dignuta na razinu nacionalnog prioriteta, odnosno na razinu nacionalnog konsenzusa. Barem se takav dojam stječe nakon prva dva dana rada Prvog kongresa hrvatskih znanstvenika iz domovine i inozemstva. Nakon dva dana rada, Kongres se preselio u Vukovar, gdje će biti i done-sena završna deklaracija.

Portal hrvatskih znanstvenika

Prvi je to kongres hrvatskih znanstvenika u povijesti. Dugo pripreman i napokon realiziran, zajednički sastanak znanstvenika koji žive u domovini i onih izvan nje treba biti polazišna točka koja će usmjeriti daljnju suradnju na realizaciju konkretnih projekata, ne samo u smislu istraživačkih znanosti, odnosno onih fundamentalnih, nego prije svega najaviti i osmisliti primjenu znanstvenih rezultata u gospodarstvu, od onih pojedinačnih do institucionalnih.

Portal hrvatskih znan-

Pokretanje Portala hrvatskih znanstvenika zapravo je rezultiralo i Prvim kongresom hrvatskih znanstvenika i strateški je važno za budućnost Hrvatske, za njezin nacionalni interes, jer se odnosi na znanstvenike kao najreprezentativnije članove društva čije se djelovanje mora sustavno ugraditi u znanstvene, gospodarske, kulturne, komunikacijske i druge aktivnosti razvitka naše zajednice

stvenika u inozemstvu, koji je realizirala Nacionalna i sveučilišna knjižnica, iznjedrio je brojku od oko 900 znanstvenika. Hrvatski znanstvenici i znanstvenici hrvatskog porijekla djeluju kao istaknuti članovi brojnih akademskih zajednica u svijetu, a mnogi su postigli zavidne rezultate i priznanja i spremni su svoja znanja i iskustva ponuditi Hrvatskoj. Portal je svakako jedan od najvažnijih projekata koji su napravljeni u posljednjih dvadesetak godina u Hrvatskoj, a osmislila ga je prof. Greta Pifat Mrzljak, prije desetak godina.

Pokretanje tog veoma važnog projekta zapravo je rezultiralo i Prvim kongresom hrvatskih znanstvenika i strateški je važan za budućnost Hrvatske, za njezin nacionalni interes, jer se odnosi na znanstvenike kao najreprezentativnije člano-

ve društva čije se djelovanje mora sustavno ugraditi u znanstvene, gospodarske, kulturne, komunikacijske i druge aktivnosti razvitka naše zajednice. Upravo je na tragu tih procjena osmišljen rad Kongresa.

I, kako se pokazalo, u tome i uspio. Ne samo što je Kongresu nazočilo više od predviđenog broja znanstvenika - unatoč činjenici što oko 300 najuglednijih nije moglo doći - nego je svjest o važnosti koju znanost mora imati za Hrvatsku dignuta na najvišu moguću razinu. Kongres je naznačio i važnost regulative koju Hrvatska hitno mora usvojiti da bi i institucionalno omogućila ulaganja.

Deklaracija koju će usvojiti Kongres u Vukovaru potiče Ministarstvo znanosti da izabere strateške ljude koji bi mogli nositi važne projekte i lobirati za hrvatske inte-

rese u svijetu. Tu su uključeni i naši znanstvenici u domovini.

Najvažnija je potpora vlasti

No, ono što se uistinu čini najvažnijim jest - čvrsta potpora vlasti svim institucijama koje su vezane za znanost, od Nacionalne zaklade za znanost, znanstvenih instituta, mreže lektora i recenzentata, do osnivanja burze međunarodne suradnje (što je novost koju treba pozdraviti) i svih čimbenika naslonjenih na sveučilište. Deklaraciju će na kraju potpisati svi voditelji sekcija, predsjednik HAZU-a, predsjednica Rektorskog zbora, potpredsjednik Vlade zadužen za gospodarstvo i resorni ministar znanosti, obrazovanja i sporta.

I uz snažnu potporu politike, jer se jedino nacionalnim konsenzusom može ostvariti boljitak hrvatskog

gospodarstva, treba pozdraviti i otvorenu potporu premijera Ive Sanadera akademiku Miroslavu Radmanu u vezi s njegovim daljnjim sudjelovanjem u projektu MEDilsa, koja se dulje očekivala.

Ta je Sanaderova potpora, prema mišljenju akademika Radmana, izvor izvjesnog optimizma, da uz mlade hrvatske znanstvenike i svjetsku znanstvenu elitu i službena Hrvatska stane uz znanstvenu izvrsnost i opću etiku.

Znanstveni je kongres tako uspio pokazati da su se mobilizirale sve razine hrvatskog društva, barem tijekom Kongresa. I ako ne ostane samo na deklarativnosti i kurtoaziji, može se očekivati da Hrvatska krene za primjerom Irske, u kojoj se nacionalnim konsenzusom uspjelo dignuti tu zemlju s mjesta jedne od najzaostalijih na razinu jedne od najuspješnijih zemalja Europe i svijeta, upravo zahvaljujući pametnom korištenju »domaće« pameti.

Želimo vjerovati da je to moguće i s Hrvatskom.